

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

**PREVENIȚI SEPTICEMIA
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**

5 mai 2018

#HandHygiene #Sepsis

Organizația Mondială a Sănătății a lansat în anul 2009 o campanie mondială anuală, adresată personalului medical, denumită „**SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena mâinilor**”; această acțiune își propune să demonstreze că igiena mâinilor este cheia reducerii prevalenței infecțiilor asociate asistenței medicale (IAAM).¹

OMS cheamă la acțiune personalul medical împotriva septicemiei, în contextul igienei mâinilor și programelor de prevenire și control al infecțiilor (PCI). Sloganul din acest an al campaniei OMS este „**PREVENIȚI SEPTICEMIA - ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**”.²

Până în 7 februarie 2018 - 20465 spitale și alte unități sanitare din 179 de țări și-au înregistrat angajamentul privind igiena mâinilor.³

OMS a anunțat următoarele teme de acțiune pentru Campania din 2018:

- Personalul medical - „Cele 5 Momente pentru igiena mâinilor pentru prevenirea septicemiei în spitale”
- Coordonatorii Programelor de PCI - „Fii un campion în promovarea igienei mâinilor pentru prevenirea septicemiei în spitale”
- Managerii de spitale - „Preveniți septicemia în spitale, faceți din igiena mâinilor un indicator de calitate în spitalul vostru”
- Ministerele Sănătății - „Implementați decizia referitoare la septicemie, adoptată la Adunarea Mondială OMS din 2017. Faceți din igiena mâinilor un marker național al calității asistenței medicale”
- Grupurile de susținere pentru pacienți - „Solicitați cele 5 Momente ale igienei mâinilor pentru prevenirea septicemiei în spitale”^{4,5}

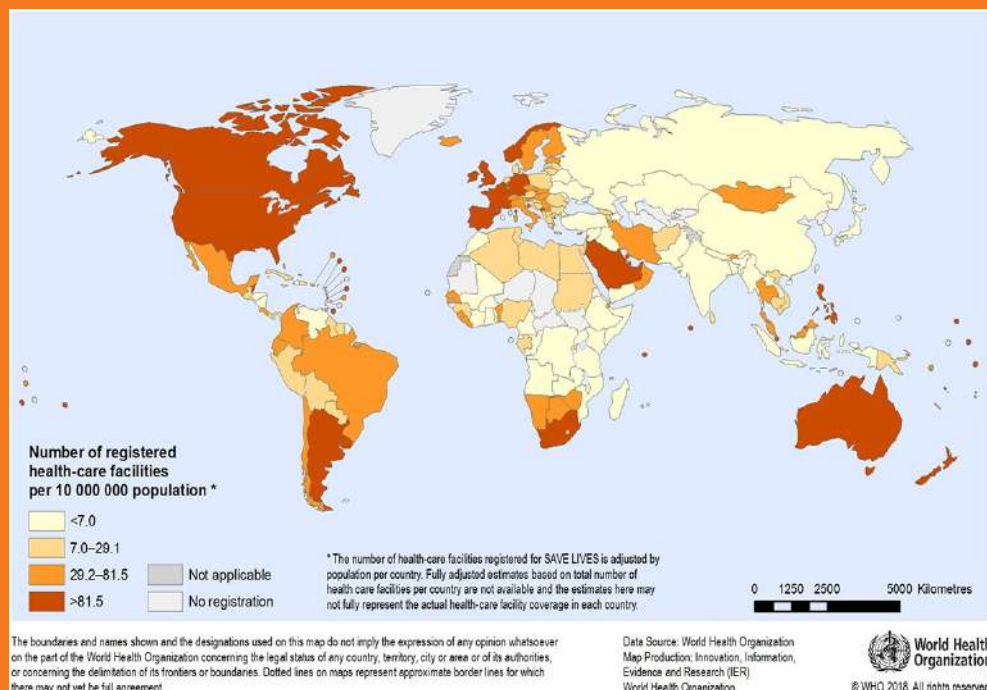
1 WHO. About SAVE LIVES: Clean Your Hands, disponibil pe <http://www.who.int/gpsc/5may/background/en/>

2 WHO. SAVE LIVES: Clean Your Hands 5 May 2018, <http://www.who.int/infection-prevention/campaigns/clean-hands/5may2018/en/>

3 WHO. http://www.who.int/infection-prevention/campaigns/clean-hands/registration_update/en/

4 OMS - Decizia WHA 2017 http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA70/A70_13-en.pdf?ua=1

5 The 70th World Health Assembly resolution on improving the prevention, diagnosis and management of sepsis,

SEPTICEMIA

Septicemia apare când răspunsul organismului la infecție afectează propriile țesuturi și organe. Poate duce la șoc septic, insuficiență multiplă de organ și deces, dacă nu este recunoscută din timp și nu este gestionată prompt.

Septicemia reprezintă o cauză majoră de morbiditate și mortalitate maternă și neonatală în țările slab și mediu dezvoltate și afectează milioane de pacienți spitalizați în țările dezvoltate, unde ratele septicemiei sunt în creștere rapidă.

Septicemia poate rezulta și în urma infecțiilor dobândite în departamentele de asistență medicală. Aceste IAAM sunt cauzate mai ales de bacterii rezistente la antibiotice și astfel starea clinică a pacientului se poate deteriora rapid. Se estimează că anual, sute de milioane de pacienți sunt afectați de IAAM.⁶

6 Buletinul OMS „SAVELIVES” din 2 martie 2018, http://www.who.int/infection-prevention/news-events/SAVELIVES_Newsletter_2March2018.pdf?ua=1

IAAM în lume și în UE

IAAM afectează 14 din 100 de pacienți internați, la orice moment dat: 7 pacienți în țările dezvoltate și 10 pacienți în țările slab și mediu dezvoltate dobândesc IAAM, ceea ce înseamnă sute de milioane de pacienți afectați în lume, în fiecare an.

În Uniunea Europeană, în fiecare an, în jur de 3,2 milioane de pacienți sunt infectați cu IAAM, iar 37000 dintre aceștia decedează, ca o consecință directă a acestor infecții. Măsurile simple și ieftine de prevenire și control al infecțiilor (PCI), cum este igiena adecvată a mâinilor, pot reduce frecvența IAAM cu mai mult de 50%.⁷

În anul 2015, 11788 (8,3%) din pacienții care au stat în unități de terapie intensivă (UTI) pentru mai mult de două zile, au prezentat cel puțin o IAAM sub supraveghere (pneumonie, BSI-septicemie sau infecții de tract urinar- ITU).

A fost raportat un total de 5360 cazuri de BSI - septicemii dobândite în UTI. În medie, BSI-UTI a apărut la 3,8% din pacienții internați în UTI pentru mai mult de două zile. BSI au fost de cateter în 42,6% din cazuri, secundare unei alte infecții în 34,8% din cazuri, și de origine necunoscută în 21,5% din cazuri. Când BSI a fost secundară unei alte infecții, situsul infecției primare a fost pulmonar în 43,1% din cazuri, gastrointestinal (22, 5%), tract urinar (16,6%), situs chirurgical (3,6%), tegument și țesuturi moi (5.0%), altele-în 9,4% din cazuri. În cazurile BSI, cel mai frecvent s-au izolat stafilococi coagulazo-negativi, urmași de Enterococcus spp., Klebsiella spp. și Staphylococcus aureus.⁸

7 OMS: http://www.who.int/features/factfiles/patient_safety/en/

8 ECDC. Annual epidemiological report for 2015. Stockholm: ECDC; 2017

IAAM în România

Rezultatele înregistrate pentru anii 1995-2015 indică un nivel extrem de scăzut al incidenței IAAM, din cauza atât a subraportării cât și a subdiagnosticării acestui tip de infecție în spitalele din România. Incidența calculată pentru anul 2015 a fost de 0,33%. Pentru anul 2015 infecțiile digestive au reprezentat 33,1% din totalul IAAM raportate; numărul lor a crescut cu 34,8% față de anul 2014; în raport cu anul anterior, s-au înregistrat creșteri ale numărului raportat de IAAM pe total (15,9%), cât și pentru următoarele categorii: septicemii (27,5%), infecții ale plăgilor operatorii (11,8%) și infecții urinare (9,6%).⁹

Numărul IAAM raportate în anul 2016 a fost de 16175 cazuri, dintre care cele mai multe digestive (5695), respiratorii (3063), urinare (2419) și de plagă chirurgicală (2276). Numărul de septicemii dobândite în spitale a fost de 1209 cazuri, cele mai multe raportate de municipiul București (368 cazuri) și județele Timiș (282), Cluj (180) și Iași (118 cazuri).¹⁰

9 Raportul CARMIN România <http://www.cnsrbt.ro/index.php/analiza-date-supraveghere/infectii-nosocomiale-1/684-consumul-de-antibiotice-rezistenta-microbiana-si-infectii-nosocomiale-in-romania-2015/file>

10 Raportul CARMIN România <http://www.cnsrbt.ro/index.php/analiza-date-supraveghere/infectii-nosocomiale-1/684-consumul-de-antibiotice-rezistenta-microbiana-si-infectii-nosocomiale-in-romania-2015/file>

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII

INSTITUTUL NAȚIONAL
DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

CENTRUL NAȚIONAL DE
EVALUARE ȘI PROMOVARE A
STĂRII DE SĂNĂTATE

CENTRUL REGIONAL DE
SĂNĂTATE PUBLICĂ
TIMIȘOARA